

ACC. N:R M. 13825: 1-7.

Landskap: *Småland* Upptecknare: *Edla Jonasson, Knäred*
Härad: *Sunnerbo* Berättare: " " "
Socken: *Hinneryd* Berättarens yrke: *småbrukarehustru*
Uppteckningsår: *1956* Född år *1892* i *Hinneryd*

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Slaktteknik.

s. 1-7.

LUF 104.

ACC. N:R M. 13825:1.

Svar på Frågolistan 104

Vår som jag mycket ofta och på många olika gårdar hjälpt Husräddare med slakt, vill jag redovisa det här Bäjjar med Kalu, Umeåstads Spädkalv, då det nästan alltid slaktades sådana när som man skulle göra kalas. En spädkalv var ju ej något pris på och något färdigt "regel" kött eller pläsk fanns ju ej att köpa. Vår man då som jag var hjälpsedda, fick man ofta hjälpa till med avlämningen för att man skall kunna tillvänta sig belöningen, skues huden upp en 3 luns långt snitt i hallen, för att man måste tag ut "senju" "mallesan" Matstrupsen, och ambin

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Kuf 104
1.

da dönsamma med ett snälle så
att när man stack kalven det
icke kom något från läpet läps-
magen. För om det gjordes så, då
var ju blodet odueligt och in-
nehållet i läpet fick ej tullas
på allt skulle ju användas. Man
upphörde med att ej bedöma när
det blev i lagförlydhet, som
sagt stack man i kalven men
om man ej ville plåga djuret
så hemskt, ju då stack man
kalven i nacken, men det var
en stor konst. Så dog ju ej
den stackaren på länge länge
"Maståran" används på kalvarna.
Man sade att när man bedödade
djuret, så blev det inget blod, de

håller det samma, Vi må se att det
var ej lätt att vara tvungen hära
dessa "skynnda dig gräbba å knyt"
När man tog kalven i kätten band
benen ihop så lades den upp
på slaktetavlan, och ett rep om
kukken strax intill bakbenen, ^{så} om
tavlan sen måste man ju hāt
la och städja den så att ^{den} blev
stående, För den stackas kal-
ven han tag i så det fårslag,
Men se två kallar, och ett kvinnfolk
var det tungt att vara, ibland
flera kallar, en del kunde knap-
part stå själva, Men då komdera-
des det, på den stackas "gräbbar"
å rvar på den segtjade kalven
får man, både ju ej att "flå"

ACC. N:R M. 13825:4.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

4.

antaga skinnet innan djuret var
dött. Kvinnen som man anknände
var ett kortare blad på till kalv
slakt, än gris dessa äro ju djupare
i bröstet. yrkesslaktare anlätades
sällan för kalv, det bleu för dyrt
och ansågs ej för någon kantz.
Men några kånjade, så bleu det fler
och fler som lyckte synd om djuren
så anlätades slaktare vilken anten
gen med yxa slag, eller med sa-
langgenär sköt före stikningen
då var det ett Heimmelrike att vara
"hjälsgräbba" för dema skulle ju
alltid vara i blauen. Stora djur så
som kor oxar å fjurar, har Man an-
slutat, jag har även sett det Dessa
anhäggas nackasen på säson.

bedövning, men mest därför att
man kunde ej se på djuret annas
Fel är att det kallades för avhuggning
för det var ju ett nackslag, så att
djuret föll. Denna sed är åtminstone
känd redan första delen på arton
hundratalet. För Mennar omtalade
att så plögdes i mitt hem i Sättja.
Vet ej berättat när som denna sed
upphörde, vet endast att år 1922 då
var det en Slaktare hos min man
och mig. Han var en allmänt
anlitad sådan. Svensson var hans
namn. Vi tillade om att kon fick
ej plögas. Han sade om jag avhug-
ger nacksenan, så är kon talbe-
dövad, ni ska på se att man ej
reagerar något. Bladet användes till kon
i Sätt

Antingen i hallen mest så, lag man
bladet medels ett snitt, djuret blad-
kappades ganska fajt då man anskå
pulsåderna, Fyll slaget en yca stic-
ket kniva Till nätkreatur som
nackslags behandlas ej så många
kastar, får att hålla, får just som
Slaktalen slag, så var det fänt
på bakbenen steax nodom baserna
ovan lätt klävaena, på-lagt en
snäva, så att om man drag i repet
samtidigt med slaget slag djuret
så fint på sidan att det var ett
ögonblicksverk att sticka eller snit-
ta för blodarkappningen, sedan man
böjut att upphänga djuret när
man skulle få av huden, ju då
fisk djuret falla på marken, Inman

lode man liksom ett galu av
några blankar, så att djuret ej slag
på bara marken, detta dærför att
käftet ej skulle nedalkas. Ja slak-
tare gjæde lika mesta dels var det
slaktare som anlätades för större
djur. Endast om det var så att några
mjödsakt, slaktade bönderna själva.
I dessa fall tillvattogs ej blodet, djuret
var ofta så svagt att det ej kunde
lämna läret var dærför ej svårt att
rå på. (Men då ferdandags vidske-
pelsens mækt var mycket stor
måste iakttagas största försik-
tighet, under blodutspinningen
så att inget blod spildes i faku-
set, för om man gjæde detta blev
det snart flera djur som dogo!